

KEZBAN ARCA BATIBEKİ

Kafes / The Cage

İçselleştirilen Kafes

Kezban Arca Batıbeki, 2001 de açtığı *Yolda* adlı sergisinden beri, sanatında yaptığı dönüşümü Maçka Sanat Galerisi'ndeki sergisinde sürdürüyor. Yine küçük oyuncaklar, üç boyutlu nesnelere ve yüzey arasındaki ilişkilerin üzerine giden, yüzeye giren ve perspektif meselesi ile bizi karşı karşıya getiren bu çalışmalar, aynı zamanda, boyutları da aynı mekana getirip, yanyana koyarak bir tür "göz yanıltması"nı ortaya çıkarıyor. Barok resimlerden alışık olduğumuz bu teknik postmodern resim için de, eskinin ve yeninin zamansız yanyana gelişleri sayesinde, eklektik bir bakışı ön plana çıkararak, resim dünyasında yeniden gündeme gelmişti. Kezban Arca Batıbeki'nin, gölgelerle gerçekleştirdiği daha önceki resimlerinin tek yüzeyde yakaladığı bu göz yanıltmaları, oyun temasının içinden işlerlik kazanmaktaydı. *Yolda* sergisinden itibaren, sanatçının çalışmalarında, artık, üç boyutlu oyuncakların tuval üzerine gelmeye başlaması oyunu değil de, oyunun öğelerini oluşturan oyuncakları, işlerinin ortak unsurları haline getirmeye başlamıştı. Bu sergisinde de, benzer bir şekilde üç boyutlu olarak kullanılan oyuncak nesnelere yer, dikkat çekici bir şekilde, kendisini gösteriyor: İtfaiyeciler, askerler bu unsurların nesnelere.

Kafes sergisi, *Yolda* adlı sergiye nazaran, tam da açılmaya ve kapalı alanlardan daha "dışarı"ya doğru çıkmaya çalışan sanatçının baktığı alanlardaki sıkışmışlığa karşı, başka bir bakışını ortaya koyuyor. Bu, bakışı "Dışarısına" doğru çekmeye çalışırken, aslında, tam da, tersini bize hatırlatıyor: Sevimli ve tatlı dünyalarımızın bizi içine alış biçimiyle nasıl bizi etrafımıza "çerçevelediğini", sınırlandığını ve belki de bu anlamda, açılmalarımızı kısıtlayarak bizi "kapsamı içine aldığı" anımsatıyor. Bu kapsama biçimi, içkinliği olan bir kapsama olmaktan çok, daha tepeden, daha aşkın bir kapsamıyla, tam da, yaşamdaki sürecimizin kapandığı noktaları sorguluyor, sorunsallaştırıyor. Bizi hayatın içinde bir nesne konumuna iten bu kapatılmışlığı gösteriyor. Bu kapatılmışlık sınıfsal duruma göre, zihinsel, etnik veya dini hallere göre, kimi kara tellerden kimi altından kafeslerde işlerlik kazanıyor. Ve, bu durumun bizim yaşantılarımızdaki içselleştirilişine dokunuyor, değiniyor. Kafes; burada, sadece bir sembol değil, ama bir toplumsal kodlanmışlığın göstergesi olarak işlemeye başlıyor. Bedenlerimize olduğu kadar ruhumuza, psike'mize de işleyen, bilinçli veya bilinçdışından gelen bu kodların çalışma biçimleri, tam da, mikro iktidar alanlarda oluşmakta. Bu alanlar, belki de, Louis Althusser'in veya Michel Foucault'nun olduğu kadar, neo-

geo ressamlarından Peter Halley'in veya Yeni Dalga "auteur" sinemasının ünlü ismi Jean-Luc Godard'ın da alanları: Sadece hapishaneler, hastaneler değil, okul, aile, ülke sınırlarını bize öğreten çeşitli eğitim kurumları, medya vb... Bunlar birlikte işleyen kodlar. Godard'ın bir sahnesinde kahramanın söylediği gibi: "Fabrika burası, ama hapishaneyi benziyor". İş hayatının kapatılmışlığı ile zaten kapatılma mekanı olan hapishane arasındaki bu ilişki açık alanlardaki kapatılmalarla ilgili değil mi?

Maçka Sanat Galerisi'ndeki mekanın üzerine gelişen ve mekanı kapalı bir mekan olmaktan çıkarıp özgürlüğü ve sınırsızlığı temsil eden bir gökyüzü haline dönüştüren sanatçı, arada bıraktığı boşluklarla bu yanılsamaya bir kez daha değiniyor. Tam çıkacakken yeniden bizi olduğumuz yeri hatırlatarak hapseden sınırların üzerinde duruyor. Özgürlüğümüz hakkındaki görüntünün bir yanılsamadan ibaret olduğunu, aslında mesafeden başka hiçbir sıcaklığımızın olmadığını dikkat çekiyor. Fotoğraftan yapılmış gökyüzü ve çimenler, sahte bir dünyanın görüntüsünü gösteriyor. Tıpkı sanatçının banyosunun kapısında çekilen fotoğrafla kendisini hem dışarıda hem de içeride aynı anda gösterdiğinde olduğu gibi, içerisinin bir dışarı olmak ihtimalinin azlığı üzerinde duruyor. Belki de, Modern toplumlarımızın sıkışmışlığı bu kafeslerden oluşuyor.

Ali Akay

The Cage Within

The artistic transformation of Kezban Arca Batubeki we began to witness at her 2001 show *On The Road*, continues with her latest show opening in the Maçka Art Gallery. Her latest works that focus again on the interrelations between the surface and small toys or three-dimensional objects create a sort of “optical illusion”, bringing the dimensions side by side within the very same space. These are the works that enter into the realm of the surface, spreading the whole issue of perspective open in front of us. This technique known to us since the time of the Baroque paintings, has recently enjoyed a post-modern revival in the art arena with the eclectic emphasis it provided by bringing the old and the new together in an anachronistic fashion. The optical illusions that Kezban Arca Batubeki had accomplished in her previous works through the use of shadows on a single surface were functioning within the framework of the theme of play. Beginning with the show *On The Road*, what we have been witnessing is no longer the play where three-dimensional toys take form on the canvas: but the toys themselves, as the elements of play, becoming the common element in the artist’s work. Similarly, in this last show, three-dimensional toy objects occupy a predominant position: firemen, soldiers, are all the objects of this common element.

Upon a comparison with *On The Road*, this new show *The Cage* introduces a different aspect of the artist’s view of the restrictive indoors, as she gets ready to expand and step out to the “outdoors”. While trying to guide us to the “Outside”, in fact this view reminds us exactly the opposite: how our pleasant pretty worlds embrace and enclose us, and finally restrain and even “confine” us with all the limits they set to our attempts of expansion. And this is a rather imposed, transcending enclosure, far from being an intrinsic one through which the artist questions all the points that restricts the process of life. She points out the restraints that degrade us to mere objects within life itself. This cage of a confinement may function in various forms according to the class background, as well as the intellectual, ethnic, religious circumstances: it might be made of black iron, or gold. The concern of the artist is how we internalize this situation in our lives. The cage, not only serves a symbolic function in this context, but signifies a social encoding as well; codes penetrating the soul and the psyche, as well as the body; codes that might be taking root at the realm of the consciousness as well as that of the unconscious and certainly functioning within the domain of micro-power. This is the

domain studied by Louis Althusser and Michel Foucault, but probably also by the neo-geo artist Peter Halley and Jean-Luc Godard, the famous exponent of cinema d’auteur, the New Wave: not only the prisons, hospitals, but also the school, the family, all educational institutions with which we learn, the borders of contries and also the media etc... all these codes that function within these environments. As in the comment made by a hero of one Godard movie: “This is a factory, but it looks rather like a prison.” Isn’t there a connection between the confinement of the workplace and the prison, which itself is the place of confinement? And is that not in turn relevant to the confinement of the outdoors?

In her last show, artist Kezban Arca Batubeki turns the indoors space of the Maçka Art Gallery into a symbol of freedom without boundaries like the sky above us, and at the same time she points out the spatial illusions with the empty spaces she leaves in between. Drawing attention to the boundaries that once more enclose us just as we set foot outside, she reminds that our vision of freedom is nothing but an illusion, and in fact the only warmth we have is the distance. As the photographs of the sky and grass is reflecting the scenes of a fake world. Also the photograph showing the artist at the threshold of her bathroom both inside and outside at the same time aimed to point out the slim chance of the indoors becoming outdoors. All these cages are perhaps the very confinement of the modern society.

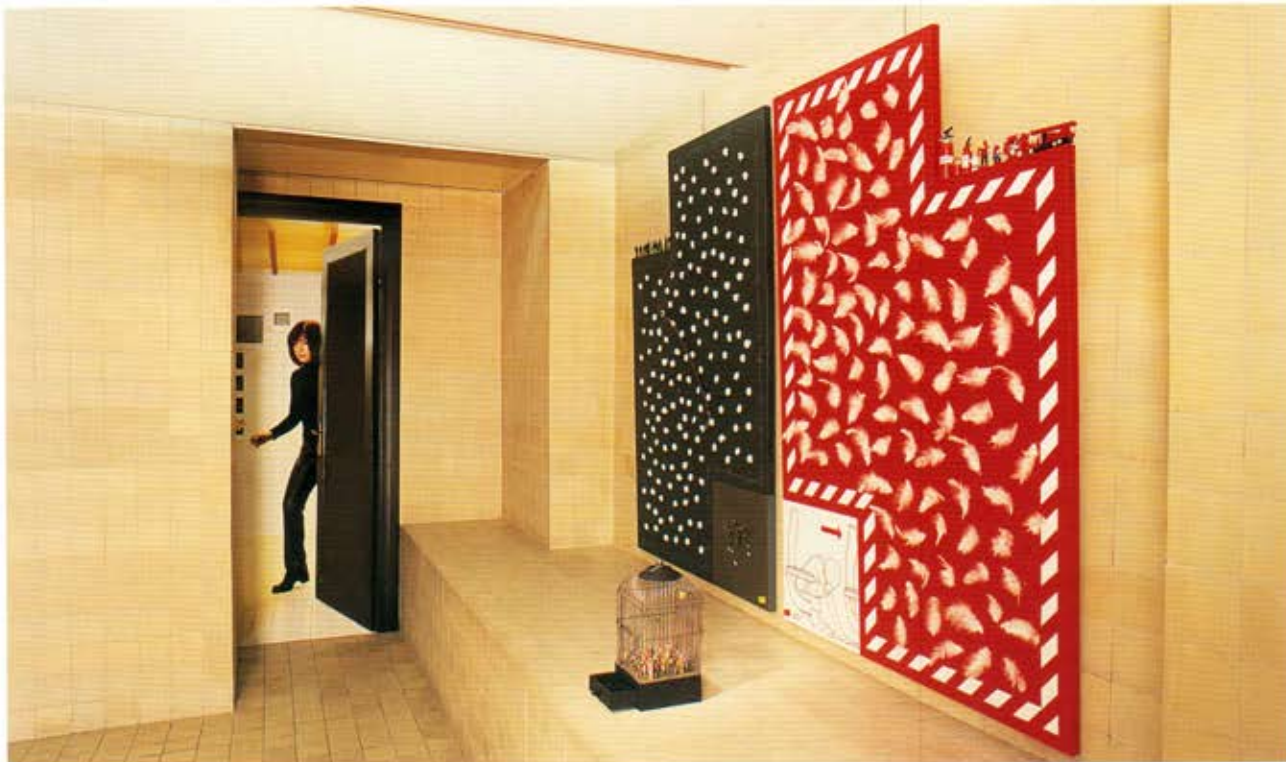
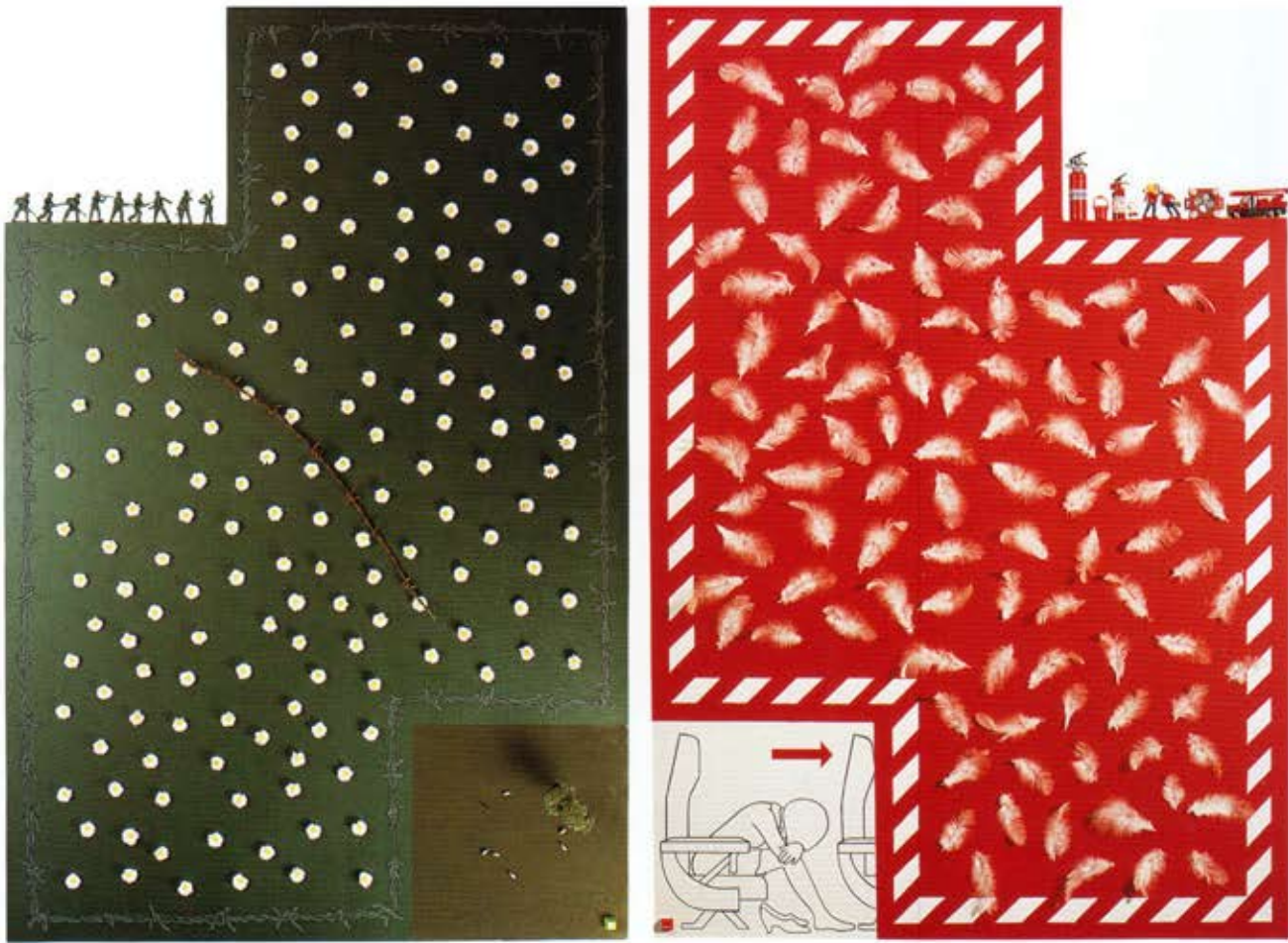
Ali Akay

Translated by Özden Arkan

3 M SCOTCHPRINT GRAPHICS
TOTAL AYDINLATMA
KARTELL'e
teşekkürlerimle

Fotograflar: Adil Gümüőglu

13 OCAK - 21 ŐUBAT 2004

EYTAM CADDESİ 31. MAÇKA 80200 İSTANBUL
TEL: (0212) 240 80 23 TEL/FAKS: (0212) 234 40 51

MAÇKA SANAT GALERİSİ